

- fra Højer sluse til Møns Klint

I dette nummer vil vi føre læserne rundt ad en usædvanlig rute gennem Danmarks-kortet, men bestemt ikke den mindst seværdige. Lad dig inspirere til usædvanlige oplevelser i det danske grønne land. Ligesom den første beretning er også denne tur en test på rutens forløb og kvalitet - og så selvfølgelig også på en del af de campingpladser, som ligger ved ruten.

Den krumme vej ved Kruså.

Et ben i Danmark, det andet i Tyskland.

Møgeltønder.

Løgumklosters charmerende bymidte.

Vi begynder denne ferierejse ved det danske Vadehav, hvor landskabet er så helt anderledes end det man ser i det øvrige land. Her er der virkelig højt til himlen og har man ikke oplevet det eller er forudindtaget, så vil mange nok tro det er kedeligt. Allerede da vi ankommer til den lille og idylliske campingplads ved landsbyen Daler*) bliver vi overbevist om landsdelens charme.

Vindmøllerne..

...ved Vadehavet er et symbol for kampen med naturkræfterne og er en gammel mølletype til pumpning af vand fra de lavtliggende enge. Nogle af dem er bevaret ved Misthusum, lidt nord for Højer og danner en malerisk forgrund til de flade marskenge. Horisonten dannes her af det store dige ud mod havet. De står der som et lille vartegn i den smukke sommernatur. Naturmuseet ved Vidåslusen giver et fantastisk indblik i skabelsen af marsken og Vadehavets natur.

Marskens seværdigheder

Hele området omkring Højer er spækket med seværdigheder af forskellig art. Sluserne og de langstrakte cykelstier langs digerne, Højer by og ikke mindst Møgeltønder med Schackenburg og den utrolig idylliske hovedgade, samt en meget ejendommelig kirke er tophits i det danske kulturlandskab. Det bedste ved det hele er, at ingen af disse seværdigheder koster en rød reje at opleve. Tønder by er jo også velkendt for sine smukke, gamle huse og sine næsten middelalderlige småbysmiljøer og ikke mindst for en forrygende folk- og jazzfestival i sensommeren. Et flot kunstmuseum kan sætte et kulturelt punktum for besøget i byen.

Man skal heller ikke snyde sig selv for ganske sagte at køre rundt på de små veje langs digerne. Man vil opleve de mest vidunderlige detaljer og somme tider også mærkværdigheder. Marsken byder på så meget godt, at det om sommeren nærmest kan virke idyllisk og utrolig afslappende.

Kører man langs diget, så langt ude mod havet, som man kan komme, mødes man af verdens mest ydmyge grænsestation, i disse EU-tider er den nu ubemandet. I Ubjerg Kog, lige før grænsen er der idylliske partier langs Vidåen. Rudbøl sø deles på langs af den dansk-tyske grænse og derefter et lille stykke l gadens midte, så man kan stå med et ben i hvert land. Hele landskabet gennemtrækkes af et fintmasket net af grøfter og åer, der afvander området og i Margrethe Kog kan man cykle og være på jagttagelse af fuglelivet uden anden lyd end mågernes skrig og havets fjerne brusen, for diget giver læ for vinden. Det er 9 m højt. Vandstandssøjlen ved Højer sluse fortæller om dramatiske dage herude.

»Indlandet«

Men vi kan jo ikke dvæle her ved Vadehavet i uendelig tid, der ligger et langt stykke af Margueritruen foran os. Vi starter med at slå en lille bue mod nord til Løgumkloster, hvor vi er

betaget af den grønne og meget åbne bymidte. I byens udkant finder vi den store og meget smukke Klosterkirke. Den er overvældende, selvom det »kun« er resten af et cistercienserkloster. Gennem det letbølgede landskab følger vi de brune skilte mod syd og kommer gennem Bylderup-Bov til den lille, smukke kirke i Burkal. Kirken er lukket, men på gravstenene og det særprægede mindesmærke kan vi se, at der bor mange tyskere på egnen.

Frøslevlejren er det næste mål. Dette sted blev oprettet under den sidste krig og var en lejr, hvor danskere var tvangsinternerede, med videre transport til nazistiske KZ-lejre for øje. Vi lod os endnu engang gribe af historiens vingesus, men ikke uden en vis bevægelse ved at se fortidens grusomheder blotlagt.

Margueritruen fører os nu gennem Padborgs travle erhvervs-kvarterer, vi leder efter den lille landsby Bov og finder også det skilt, som viser vej til »Den krumme vej«, 2 km øst for landsbyen. Hvilken vej! Snoet, stejl og smal ned til en lille slugt, hvor vejen ender brat. Den er simpelthen spærret! Et gult skilt fortæller os, at det er Tyskland på den anden side af afspærringen. Denne stump vej er genfundet og er et stykke brolagt landevej fra Middelalderen.

Da der ikke er andre besøgende på stedet, levnes der os lige netop plads til at vende vogntrækket, dog må vi bakke et par meter en enkelt gang.

Det er efterhånden nogle dage siden, at vi har set noget fjordvand. Det får vi lejlighed til nu, thi vi kort efter Kruså drejer vi ned til...

Sønderborg.

Elvirs smukke gravsted på Tåsinge.

Tranekær slot - Langeland.

Nakskovs bindingsværker.

Fjordlandet

Dejligt ligger Flensborg Fjord der foran os. Gennem Kollund følger vi vejen langs kysten og kommer snart til Sønderhav. Hvilket smukt sted det dog er her! Store og Lille Okseø i en blå fjord, solen der glitrer i eftermiddagslyset. Det stærkt bakkede landskab betvinges nu til Rinkenæs, hvorfra vi drejer ned til vandet og kører ind til Lærkelundens Camping.*) En flot anlagt plads på en skrånning ned til fjorden, med udsigt til Egersund og Gråsten. Det var godt, at vi havde tid til at blive her et par dage. Tid skal man have på denne egn. Den er historisk. Gråsten, Broagerland og Dybbøl er jo dramatiske steder fra fortiden. Vi studerer endnu engang de skæbnsvangre dage i 1864, hvor det kejserlige Tyskland fratog os en god bid af landet efter de blodige dage på Dybbøl Banke. I dag kan man beundre det gode museum ved Dybbøl og alligevel også naturen omkring stedet.

Sønderborg ligner en byggeplads, da vi kommer til stedet. De bygger på broen. Så vi nøjes med at beundre byen fra sundets vestsider, da vi har besøgt Sønderborg slot ved anden lejlighed. Synet af byen på denne sommeraften er i sig selv ulejligheden værd.

Mod Fyn

På hele strækningen fra Højer mod Fynshav er vi ikke en eneste gang blevet drillet af manglende skilte langs Margueritruen, thi vi forsøger også på denne tur at gennemføre turen først og fremmest ved hjælp af de små brune skilte. På Fyn derimod går det straks galt! Allerede i Horne mangler der skiltning, i Falsled er de gemt godt langs de snoede veje, men vi finder

dog hele tiden M-ruten igen ved hjælp af Politikens turbog og lidt fantasi og omveje. Svanninge Søgaard Camping *) er dagens mål og de sene eftermiddagstimer bliver et sandt eldorado af småveje med flotte udsigter ved Håstrup, Horseballe og Svanninge by. Om aftenen tager vi en vandretur til det nærliggende udsigtstårn, som nu næsten er skjult i skovens træer. Det er synd. Næste dag møver vi os ind i Fåborg med hele vogntrækket - og det på en steghed sommerdag. I de snævre gader får vi næsten kørt os fast, men kommer dog ud igen uden fremmed hjælp. Dog ikke uden først at have besøgt det skønne kunstmuseum med de dejlige billeder.

Kommet ud af byen tager vi kontakt med M-ruten igen. Landsbyer som Diernæs og Korinth besøges ved at køre på krogede skovveje i bakkede landskaber. Så idyllisk og smukt som nu Sydfyn engang kan vise sig. I det skovklædte landskab åbner der sig pludselig en sø for vore øjne, der er den freddede Brændegårds sø med sin store skarvekoloni. Det ser meget ejendommeligt ud.

Derfra krydser vi hovedvejen i V. Skerninge og kommer helt ned til den solbeskinnede kyst ved Ballen, hvor ruten følger stranden på en vej, som man ikke skulle tro der var til at køre på. Et kort stop ved den smukke herregård Hvidkilde og så smutter vi over broen til Tåsinge og så helt op til Bregninge kirke, hvor man kan komme op i kirketårnet. Vejret er klart og ideelt og ved hjælp af tårnets vejledning kan vi udpege de 65 kirketårne. Men det er en lille afstikker og det er det næste mål også: Landet kirke med de berømte gravsted for Elvira Madigan (Hedvig Jensen) og Sixten Sparre, der tog sig af dage her i nærheden år 1889, fordi de ikke kunne få hinanden. Filmen om denne vildt romantiske og tragiske hændelse blev ledsaget af Mozarts klaverkoncert nr. 41, og derefter udødeligtgjort som Elvira Madigan-koncerten.

Langeland

Natten tilbringer vi på Billesvænge Camping *) en fin lille plads på Langelands østkyst. Næste dags formiddag slår vi så den sidste nordlige sløjfe på M-ruten via Tranekær slot. Også her fulgte vi små og meget krogede veje, især fra Tranekær ned til Spodsbjerg, hvor færgen venter på os. Langeland er i sin natur utrolig kuperet, endda på en særlig facon. Det er som en eller anden kæmpe i istiden har drysset små tuer ud af en sæk - i hvert fald ser en del af bakkerne næsten komiske ud, som kæmpemyretuer. Desuden kan øen opvise en masse stednavne, der ender på bølge. Det lyder i hvert fald ejendommeligt at se steder som Tullebølle og Klausebølle. Det siges, at have sin oprindelse i den langlandske benævnelse for en stor gård, en bol. Men vi skal som sagt videre til en ny ø:

Knuthenborg Safari Park.

Middelaldercentrets havn.

Lolland

Færgen bringer os dertil på kun tre kvarter og man fatter ikke at naturen på så korte afstande kan trylle med så store kontraster. For her er næsten lige så fladt som på turens udgangspunkt ved Højer. Ingen langlandske tuer her!

Den første købstad er også øens største: Nakskov. Vi kom til at parkere ved havnen og forbløffedes over de mange store bindingsværkshuse, sikkert reminiscenser fra fortidens købmændsgårde. På den anden side af havnen ligger en U-båd i tørdok, den er nu et koldkrigs museum, idet U-359 er af den sovjetiske whiskey-klasse og teknisk udstyret til et helt oplevelsesland.

I det hele taget skal Lolland vise sig, at kunne byde på en lang række oplevelses-museer af international karat. Vi bevæger os i en blød sløjfe parallelt med nordkysten og havner i Kragenæs lige overfor øen Fejø. Campingpladsen*) ligger i forbindelse med marinaen i et smukt område, i læ bag en skov og Lollands eneste bakketerræn, Ravensborg bakker, kronet af en slotsbanke med sparsomme mur rester.

M-ruten er nem at køre her på Lolland, ingen alt for smalle veje hindrer rask kørsel, hvis man vil det - men det ville nu være synd at bruge dette tilbud. For den fortsatte tur til Bandholm byder gang på gang på smukke udsigter over Smålandshavet, hvor øerne glimter som perler på en snor.

Ålholm slot og Nysted marina.

Kaffepausen er forbi og vi kører derefter til Nysted, men fornemmer bestemt ikke at vi er i Danmarks yderste hjørne. For det er vel nok et smukt hjørne! Det mægtige Aalholm Slot ligger som en fæstning ved indsejlingen til byen og vi får da også at vide, at det er Danmarks ældste slot. Vi kan spadsere ind til byen fra campingpladsen efter at have dykket kroppen i Østersøen ved pladsen.

Den lune sommeraften får de smukke, små huse i byen til at gløde. De ligger i en halvring omkring noret og det hele ser ud som skåret ud af H.C. Andersens eventyr. Også de mange lystsejlere er fulde af lovord om stedet, der hersker sommertravlhed i marinaen. Vi har svært ved at rive os løs fra dette miljø og oplever da også slottet ligge i aftenlyset, alt mens lysene tændes.

Ekstra dag på Lolland

Vi bliver en dag mere her, for i nærheden ligger nogle steder, vi gerne vil se på. I skoven ved Frejlev ligger nogle store områder med jættestuer og gravhøje. De skulle være mere omfattende end noget andet sted i dette land, men det var svært at få overblikket her inde i skoven. Det fik vi derimod i naturområdet »Skejten« bag det lille slot Fuglsang. En meget flot park ved godset, en smuk bygning og en lidt anstrengende gåtur ned til reservatet. Men det var hele ulejligheden værd. Man kan søge nærmere oplysninger om stedet på:

www.skejten.dk

Sommeren 2003 har jo igen været helt enestående og vi har svært ved at rive os løs fra det blå Guldborgsund. Det behøver vi heller ikke, thi næste dag kører vi til Nykøbing F. og oplever Middelaldercentrets store kastemaskine, som smider store sten ud i sundet. Stedet fungerer som forskningscenter for Middelalderens teknologi og vi kunne se hvordan reb bliver til og de er også anlagt en lille havn med udsejling til Guldborgsund.

Falster

I Nykøbing så vi i kirken den imponerende Mecklenborgske anetavle og det smukke torv med (modstridende) kunst og den smukke bindingsværksbygning »Czarebs Hus«.

Bemærkelsesværdig, at et byråd vil sætte så modstridende kunstværker til offentlig beskuelse, men nok værd at bruge et par tanker på.

Fra Nykøbing går Margueritrutten tværs over øen til det slot Korselitze med en smukke park omkring. Derfra fører ruten os igennem skovene langs Østersøen. En ubeskrivelig smuk rute, med smalle skovveje, der kræver en del opmærksomhed når man færdes her med campingvogn. Men der er små vigepladser - ja, det er ligefrem små parkeringspladser hvorfra de badende sommergæster overalt søger ud i den lune Østersø, som netop i disse dage med 23 gr. nåede rekordhøje temperaturer. Vi kom også uvilkårligt, til at tænke på vore nationalsang, thi intet sted har vi som her set bøgetræer, der spejler sig i havet blå...

NYHED

OPLEV ALBA-TOSSEN!
DANMARKS FØRSTE
KARRUSEL- OG RAMPE-I-ET!

SUPERFEDT
VANDFALD

Campingferie nær BonBon-Land:

BonBon-pakker:
Overnatning for 4 pers. i egen vogn eller telt og 4 endagsbilletter til BonBon-Land. Bestilles 14 dage før.

De Hvide Svaner Camping
Opvarmet svømmingpool og soppebassin. Gode legemuligheder. Dyrehold.

Bestil på tlf. 55 44 24 15

Topcamp Feddet
4-stjernet Topcamp plads med mange aktiviteter - godt beliggende lige ned til strand.

Bestil på tlf. 56 72 52 06

I perioden 7/5-18/6 & 9/8-17/10:

	2 overnat.	3. overnat.	7 overnat.
De Hvide Svaner	805,-	-	1.650,-
Topcamp Feddet	940,-	1.107,-	1.861,-

I perioden 19/6-8/8:

	2 overnat.	3. overnat.	7 overnat.
De Hvide Svaner	980,-	-	2.000,-
Topcamp Feddet	1.032,-	-	2.135,-

HER TEGNER I SELV DAGEN!

Mere end 60 hylende sjove forlystelser og aktiviteter. Hyggelokke og fredelige oaser. Børneteater og Sølove-show hver dag. Fuld fart frem. Glade hyl og hvin. Begeistrede klap og grin.

Hos os kan I vælge præcis, hvad I har lyst til, og være den familie I er - når I har det allersjovest sammen!

ALLE AKTIVITETER ER GRATIS NÅR ENTRÉEN ER BETALT

Gartnervej 2 · 4684 Holme-Olstrup · Tlf. 55 53 07 00
WWW.BONBONLAND.DK

ÅBNINGSTIDER 2004			
DATO	MAN-FRE	LØR-SØN	
07/05 - 18/06	9.30 - 17.00	9.30 - 20.00	9.30 - 20.00
19/06 - 08/08	9.30 - 20.00	9.30 - 20.00	9.30 - 20.00
09/08 - 05/09	9.30 - 17.00	9.30 - 20.00	9.30 - 20.00
06/09 - 10/10	Lukket	9.30 - 17.00	9.30 - 17.00
Efterårsferie	11/10 - 17/10	9.30 - 17.00	9.30 - 17.00

Czarens Hus i Nykøbing F.

Hesnæs, et uspoleret sted ved havet.

Mølleporten. Steges gamle byport.

Vi gør holdt på den lille Falsters Familiecamping *) i den nordlige del af skoven - pladsen ligger lidt udenfor skoven. Men hvad gør det, når stedet er så smukt. Aftenen bruger vi til en udflugt til den nærliggende landsby Hesnæs, som har Falsters eneste havn på østkysten af øen. Resten er bare een lang badestrand, mere end 30 km lang. Vi fik os en dejlig ørred her ude på havnen hos fiskehandleren til grillen på campingpladsen, men der blev også tid til, at beundre alle de små huse, hvoraf en del var stråtakte. Ikke alene på taget, men også på murene. Den var ikke set før.

Pudsigt nok hørte vi i en radioudsendelse næste dag, at dette var Danmarks mest uspolerede sted. Det kan vi kun give dem ret i - her var ikke nogen turistmæssig wild-west stemning eller underlige klondyke bebyggelser, som man ser dem langs Vesterhavet. Ikke engang en iskiosk var at opdrive.

Møn

Denne tur på tværs af Danmark ender på Møn efter en færgetur fra Stubbekøbing til Bogø. Afstandene er ikke store her på øerne og man nærmest kastes fra den ene seværdighed til den anden. Stubbekøbing, som er en af landets ældste byer med vikingefortid er bag os. Køreturen over dæmningen til Møn ubeskrivelig smuk med den solglitrende Grønsund foran os. Det lille blomsterskilt følges og pludselig ligger en overraskende pompøs kirke foran os. Midt ude i ingenting rager den op som et monument og skuer ud over Fanefjorden. Tårnet vender »forkert« fordi det også skulle tjene som sømærke ved indsejlingen til Grønsund. Her får vi også et nyt bekendtskab med »Elmelundemesteren«s kalkmalerier. Verdensberømte fra en serie danske frimærker. Mesteren havde sine

hovedværker dog i landsbyen Elmelunde, som ligger lige før klinten. Inden da har vi passeret Møns hovedby Stege. Her vrirler det med turister, da vi gør holdt, men vi har nu kun 1 mål i tankerne: Møns kridhvide kridtklinter!

TopCamping Møns Klint *) er vor sidste campingplads på ruten. Det er ikke kun klinten, der er stejl, selve pladsen ligger i et utrolig kuperet terræn og der er campister fra alverdens lande. Vi bestemmer os efter samråd med en lokal-kendt campist til at se klinten om morgenen, når sollyset skinner varmt på klinten, lige efter at den er stået op. Med dette smukke syn slutter en ubeskrivelig ferietur, der har ført os over vidt forskellige danske landskaber og byer. Vi har givet os tid til de små steder på Margueritrutten og kan kun konstatere endnu engang, at ruten sagtens kan betvinges med en campingvogn på krogen og kun få steder med lidt forsigtighed. Følg bare dette forslag - du bliver 1000 oplevelser rigere.

*) Campingpladserne i denne artikel vil blive beskrevet på særskilte sider i dette eller efterfølgende blade..

Konklusion

Vi tildeler 4 blomster ud af 5 mulige! Og havde fynboerne oppet sig med en bedre skiltning, var det blevet til 5 margueriter! Til en ferietur bør man afsætte mindst 14 dage til turen, hvis man vil have tid til byernes seværdigheder. Set i forbindelse med en ferieturs budget, er færge- og bro-omkostninger trods alt rimelige. Det danske land mellem de 2 have, med sunde og bæltter, byder til gengæld et hav af oplevelser, der vil få enhver campingnomade til at blive mæt af oplevelser, hvoraf Vadehavet, Sydfyn, Naturreservatet Møns Klint, Knuthenborg Safari-park, Aalholm Veteranbilmuseum, Middelalder-centret, alle må siges at være af international klasse. Dertil en lang række seværdigheder af stor national karat. På ruten findes noget for enhver smag - også campingpladser. Små hyggelige pladser uden stjerner og store pladser med 4 af samme. Alle kan komme til deres ret.